

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXV (59) • ŠTEV. (Nº) 1

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 5 de enero - 5. januarja 2006

HVALEŽNO V NOVO LETO

TONE MIZERIT

S to petilko Svobodna Slovenija stopa v novo leto, pet in šestdeseto, odkar je sredi vojne vihere v daljni Sloveniji, v najtežjih letih naroda, z jasno in odločno besedo, po navdihu pokojnega narodnjaka Milota Stareta, stopila na branik najdražjih idealov: vere, svobode, spoštovanja človeka, slovenske istovetnosti.

Začenja pa tudi devet in petdeseti letnik neprekinjenega izhajanja pod južnim križem. Tukaj je v januarju 1948 postala najbolj prepoznavno glasilo Slovenske politične emigracije, vez med novo domovino in ono pod Triglavom, zlasti pa vestna in najbolj popolna kronika življenja slovenske skupnosti v Argentini.

Svet, Slovenija in naša skupnost so se od tedaj bistveno spremenili. Prav tako se je zelo spremenil tudi krog bralcev, ki vsak teden segajo po našem listu. Mirno lahko trdimo, da je večina prvih naročnikov že odšla v večno domovino. Tednik pa prehaja na sinove in tudi na vnuke.

Zavedamo se, da obvladanje slovenskega jezika peta med nami. Vemo, da mlajši sicer segajo po Svobodni Sloveniji, a da jo bolj gledajo kot berejo. Bojimo se neizbežnega trenutka, ko bodo članki v španskem jeziku začeli skoraj nasilno nadomestiti slovensko besedo na naših straneh, a je to tudi edino zagotovilo preživetja v izseljenskem okolju, katerega končna usoda je asimilacija.

A medtem, nas navdaja veselje, da kljub velikim težavam stopamo v novo leto. Zato hočemo v imenu našega krovnega društva Zedinjena Slovenija, ki je od leta 1992 lastnik Svobodne Slovenije, ter v imenu uredništva, ki skrbi za vsebino in redno izhajanje, izreči besedo pojasnila in zahvale. Naročniki in bralci imajo gotovo pred očmi prošnjo, ki smo jo objavili v lanskilki 33 z dne 25. avgusta. Tam smo opozarjali na težak ekonomski položaj lista, kazali na nevarnost, da preneha izhajati, in prosili podporo, da bi s skupnimi močmi mogli nadaljevati našo poslanstvo.

Danes lahko ugotavljamo, da je najhujše za nami. Zato se želimo zahvaliti vsem, ki so pripomogli k temu uspehu.

Gotovo gre zahvala tistim, sicer ne preveč številnim, ki so nam hitro z darovi v tiskovni sklad priskočili na pomoč, in vsem naročnikom, ki so pohiteli s poravnavo svojih obveznosti.

Veliko zahvalo smo dolžni tiskarni „Vilko“, katere lastnik je družina Čeč. Ne verjamemo, da bi se kak drug podjetnik tako mirno prenal velik dolg in tako potrpežljivo čakal, da se računi uredijo, zlasti se z nevarnostjo, da bi dolg končno ostal neplačan.

Vse priznanje častnemu konzulu Republike Slovenije v Buenos Airesu, gospodu Hermanu Zupanu, ki je posredoval pred slovenskimi oblastmi, da so pokazale razumevanje do težkega položaja našega lista in s posebnimi sredstvi omogočile plačilo dolga in nadaljnje izhajanje.

Zahvala Uradu Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, tedanjemu državnemu sekretarju Francu Pukliču, in vsem članom slovenske vlade, ki so sodelovali pri tej akciji, da naš tednik lahko stopa v novo leto.

Končno zahvala Bogu za vse milosti, ki smo jih v tolikih letih prejeli, in Njegovi Previdnosti, ki nas ni nikoli zapustila.

Najhujše težave so za nami, pred nami pa je novo leto, v katerem bomo naprej potrebovali sodelovanje naših naročnikov. Svobodna Slovenija potrebuje vaše zvestobe, da nas naprej naročate in teden za tednom prebirate naše strani. Potrebuje vašega razumevanja, kajti rastoči stroški urejanja, tiskanja in pošte nas prisilijo, da posodobimo ceno naročnine, ker ne moremo biti stalno in v vsem odvisni od pomoči matične države. Potrebuje vaše dobre: naj vsak po svoji možnosti prispeva v tiskovni sklad, oglasi v našem listu, redno plačuje naročnino ali na drug način sodeluje z nami. Mi pa se bomo potrudili, da bo Svobodna Slovenija zanimiva, sveža in zlasti zvesta idealom, s katerimi je začela izhajati med vojno in revolucijo in nadaljevala svoje poslanstvo na argentinskih tleh.

Skupaj torej, z roko v roki, stopimo v novo leto!

Bomo dobili ministrstvo?

Splošna razprava o vladnem predlogu zakona o odnosih Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja je pokazala, da so poslanke in poslanci dokaj enotni pri ugotovitvi, da Slovenija takšen krovni zakon dejansko potrebuje. Več polemične razprave so povzročile posamezne konceptualne rešitve, dokaj poslancev pa se je zavzelo tudi za ustanovitev ministrstva brez listnice, pristojnega za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu.

Predlagani zakon določa pristojnosti, ki jim imajo na področju odnosov Slovenije s Slovenci v zamejstvu in po svetu slovenski organi. Ureja tudi status Slovencev brez slovenskega državljanstva in repatriacijo. Pomagal naj bi utrjevati narodno zavest in identiteto, pospeševati medsebojne stike ter krepiti sodelovanje na števil-

nih področjih, je dejal državni sekretar v uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorko Pelikan.

V skladu s predlogom zakona bo Slovenija dobila svet za Slovence v zamejstvu, ki naj bi zasedal najmanj dvakrat letno. Gre za posvetovalno telo vlade, ki ga bodo sestavljali predstavniki državnih organov, ustanov in političnih organizacij ter organizacij civilne družbe iz Slovenije oziroma zamejstva. Za področje gospodarskega sodelovanja s Slovenci v zamejstvu in po svetu pa naj bi ustanovili posebno svetovno telo - Razvojno poslovni svet za Slovence po svetu.

Člane sveta za Slovence po svetu bo imenoval predsednik vlade. V svet bo tako med drugim imenoval dva predstavnika Slovencev, ki živijo v

evropskih državah, od tega bo eden predstavnik slovenskih izseljencev v državah nekdanje Jugoslavije. Slovenci v Južni Ameriki bodo imeli v svetu tri člane, od tega dva predstavnika Slovencev v Argentini, Slovenci v Severni Ameriki pa dva predstavnika, od tega bo eden predstavnik Slovencev, ki živijo v ZDA, drugi pa predstavnik Slovencev v Kanadi. Poleg tega bo premier imenoval po enega predstavnika Slovencev v Avstraliji in Slovenec, ki živijo v ostalih državah drugih celin.

Zakon se nanana tako na Slovence v zamejstvu in po svetu s slovenskim državljanstvom kot na tiste s statusom Slovencev brez slovenskega državljanstva, pa tudi tiste, ki so brez slovenskega državljanstva in brez statusa.

Avstrijsko ustavno sodišče za Slovence

Avstrijsko ustavno sodišče je v razsodbi ponovno zahtevalo postavitev novih dvojezičnih krajevnih tabel na avstrijskem Korotkem. Ustavni sodniki so tokrat odločili o napisih v krajih Pliberk-Drvena vas in Pliberk. Do 30. junija tega leta bo doslej zgolj nemškemu napisu treba dodati slovensko ime kraja. Za to je pristojno okrajno glavarstvo Velikovec, je odločilo ustavno sodišče.

Avstrijsko ustavno sodišče je obravnavalo krajevna napisa v Pliberku in Plibearku-Drveni vasi po pritožbi odvetnika Rudija Vouka. Ta je sicer dosegel že sprejetje odločbe glede dvojezičnega krajevnega napisa v Škocjanu iz leta 2001. Ustavni sodniki so tudi v najnovejšem primeru sledili sodni praksi, ki je veljala že v primeru Škocjana. Na Korotkem je v skladu s tem treba postaviti dvojezične krajevne table v krajih, ki imajo skozi daljše obdobje vsaj okoli deset odstotkov slovenskega prebivalstva.

Glede „daljšega obdobja“ so ustavni sodniki za Drveno vas upoštevali podatke s popisov prebivalstva v obdobju od 1971 do 2001, za Pliberk pa niso navedli podrobnejših podatkov. Na popisu 2001 je v Drveni vasi 12,2 odstotka prebivalstva navedlo slovensko kot pogovorni jezik, v Pliberku pa 16,1 odstotka.

Narodni svet korotkih Slovencev (NSKS) v najnovejši razsodbi vidi „popolno potrditve svoje politike v vprašanju krajevnih tabel“. V letu 2005, ki je bilo zaradi več obletic v Avstriji razglašeno kot jubilejno leto, je slovenska manjšina na avstrijskem Korotkem pričakovala izpolnitev pravic, ki izhajajo iz 7. člena Avstrijske državne pogodbe.

Takna upanja naj bi „utrpela bridko razočaranje“, korotki deželni glavar Joerg Haider in avstrijski kancler Wolfgang Schuessel pa naj bi zlasti v zadnjih tednih pokazala „nezaslišano ignoranco in popolno pomanjkanje pripravljenosti za stvarno in pravni državi ustrezno ravnanje v tem vprašanju“.

NSKS zato pričakuje, da avstrijske oblasti najkasneje do 30. julija 2006 postavijo dvojezične topografske napise „ne le v Pliberku in Drveni vasi, temveč tudi v vseh drugih krajih, ki imajo skozi daljše obdobje okoli deset odstotkov slovenskega prebivalstva“. NSKS v tej zvezi opozarja na dejstvo, da je na avstrijskem ustavnem sodišču okoli 20 drugih postopkov za dvojezične topografske oznake in da se bodo nadaljevali „koraki za internacionalizacijo vprašanja krajevnih tabel, dokler sodbe najvišjega sodišča ne bojo uresničene,“ je v izjavi za javnost zapisal NSKS.

Korotki deželni glavar Joerg Haider pa je na novinarski konferenci v Celovcu potrdil, da ne namerava izpolniti najnovejših odločb avstrijskega ustavnega sodišča glede dvojezičnih krajevnih napisov v Pliberku in Plibearku-Drveni vasi.

Kot je dejal, je odločba ustavnega sodišča „neizved-

ljiva“, odprta manjšinska vprašanja pa je treba urediti v svežnju. Skupaj z avstrijskim kanclerjem Wolfgangom Schuesslom sta zato povabila župane južnokorotkih občin na pogovor o krajevnih napisih.

Korotki deželni glavar naprej vztraja pri svoji grožnji, da bo sprožil tožbo zoper predsednika ustavnega sodišča Karla Korineka. Če bi ta naprej trdil, da dežela Korotka zamuja pri izpolnjevanju razsodb ustavnega sodišča, ga bo tožil zaradi obrekovanja, je zatrdil Haider.

Razmere v NSi

NSi dobro deluje, razmerek stranki pa so se umirile, ocenjuje predsednik Nove Slovenije in finančni minister Andrej Bajuk po novembrskem kongresu, kjer je dobil 57 odstotkov glasov. Pestro predkongresno dogajanje je Bajuk ocenil tudi kot posledico dejstva, da je NSi odigrala ključno vlogo pri lanskem političnem preobratu. V pogovoru je omenil tudi odnosu s premierom Janezom Janšo, napovedal, da bo v vsakem primeru končal mandat predsednika NSi, ter zatrdil, da stranka v koaliciji ne igra podrejene vloge.

Bajuk je dejal, da bi težko našli stranko, kjer bi pred volitvami na kongresu imeli tako odprto razpravo. Velika pozornost, namenjena dogajanju v drugi največji vladni stranki, pa je povezana z vlogo NSi pri zavzemanju za korenite spremembe, je prepričan Bajuk. „Pri tem je NSi odigrala zgodovinsko vlogo in to je prav gotovo za marsikoga kamen spotike.“ Po kongresu so se resno lotili dela, glede morebitnih nadaljnjih trenj v stranki pa Bajuk pravi: „Ljudje, ki so imeli kritične poglede na moje poteze ali na način dela, od mene prav gotovo pričakujejo določene spremembe, za to sem se tudi odločil in bom marsikatero stvar popravil. Očitno se stvari umirjajo. Prevladuje to, kar nas druži, ne pa razlike.“ Na vprašanje, kaj konkretno bo storil glede kritik, ki so njegovemu protikandidatu na kongresu Francu Vovku prinesle več kot 40 odstotkov glasov, je Bajuk odgovoril, da so si v ožjem vodstvu NSi porazdelili nekatere naloge. Sicer pa so s spremembami statuta na kongresu v Novi Gorici tudi povečali število podpredsednikov.

Glede ponavljajočih se kritik, da stranka v koaliciji igra podrejeno vlogo, je Bajuk dejal, da so nesmiselne, saj imajo večje koalicijske stranke že zaradi večjega zaupanja volivcev večjo težo. „Nikdar se ne počutim tako, da ne bi mogel izpovedati svojih mnenj in tudi zelo močno vplivati na oblikovanje stalitč,“ je zatrdil predsednik NSi v zvezi z delom v vladi in upoštevanjem stalitč stranke v koaliciji.

BERI...

POSANICA JANŠE OB PETNAJSTLETNICI	2	ŠE O ZAKLJUČKU NAŠIH ŠOL	3-4
G. JOŽE HORN OSEMDESETLETNIK	3	INŽ. PETER SKVARČA PRI KULTURNI AKCIJI	4

Poslanica ob petnajstletnici

V torek, 27. decembra je predsednik vlade Janez Janša naslovil na vse Slovence posebno poslanico, ki glasi takole:

Pred petnajstimi leti so se uresničile naše sanje in sanje naših prednikov, ki so skozi stoletja oblikovali in negovali našo samobitnost. Veliko pomembnih dogodkov se je z velikimi črkami zapisalo v našo zgodovino, vendar je med njimi najzlahtnejše zapisan dan, ko smo dobili priložnost, da se odločimo za samostojnost — za prihodnost, od katere smo veliko pričakovali in smo jo s srcem tudi prejeli. In od tod tudi enotnost, ki ji do sedaj ni bilo primere.

Z odločitvijo za lastno državo pa smo poleg velike radosti prevzeli tudi veliko odgovornost. Vrednote današnje družbe so drugačne od tistih, ki so vodile naše prednike, a eno dejstvo ostaja neizpodbitno. Svet, v katerem živimo, je nenehni boj za preživetje. Nihče ne more preživeti sam, zato nas že splet dogajanj sili k medsebojnemu sodelovanju in sodelovanju.

Slovenija je teh 15 let dobro izko-

ristila. Upravičeno smo lahko ponosni tudi na večji del poti, ki smo jo prehodili od osamosvojitve do danes. Izborili smo si mesto v mednarodni skupnosti in v evroatlantskem prostoru. Slovenija je tako danes bolj trdno kot kadarkoli doslej zasidrana v krogu stabilnih, verodostojnih in odgovornih članic mednarodne skupnosti. To leto pa so odločilno zaznamovali tudi dobri gospodarski rezultati, rast in napredek. Narejeni so bili pomembni koraki, pa vendar so pred nami novi izzivi in priložnosti, ki so večji, kot so bili kadarkoli v preteklosti.

V prihodnje nas nekateri ključni izzivi čakajo na gospodarskem področju, pri čemer pa ne mislimo in ne smemo zanemariti socialnih vprašanj mladine, zaposlenih in upokoencev. Naše želje in načrti so veliki, vendar jih bomo lahko uresničili samo, če se bomo vsi zavedali, da je podlaga za to gospodarski razvoj, ki sloni na zdravih temeljih. Gospodarska stabilnost, učinkovitost, inovativnost, ustvarjalnost, iznajdljivost, znanje, ohranjanje okolja,

blaginja za vse, visoka kakovost življenja in družina so vrednote, ki bodo krojile našo prihodnost.

Smo na pragu pomembnih odločitev, vendar moramo biti sposobni, da se na razvojni izziv pripravimo in pravočasno odzovemo in s tem zagotovimo večjo blaginjo za vse. Spremembe niso stvar naše izbire, ampak nujnost, v katero nas sili globalizacija z nenehnimi tehnološkimi spremembami, zato smo dolžni stopati po tej poti, to mora biti naša odgovornost do prihodnjih rodov.

Pred 15 leti smo dokazali, da se v ključnih trenutkih znamo odločiti za pot, ki nas vodi v dobro prihodnost. Verjamem, da bomo tudi po poti novih izzivov in pričakovanj stopali strpno, preudarno in enotno, vendar tudi tokrat dovolj pogumno, da priložnosti ne bodo ostale neizkoriščene.

Dano nam je, da se danes lahko spomnimo usodnih, pogumnih, a dobrih odločitev. Želim vam ponosno praznovanje Dneva samostojnosti in enotnosti.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Dva tedna je predolga doba, da bi jo mogli podrobno opisati. A ustavimo se vsaj pri dveh, treh glavnih vprašanjih začetka leta v Argentini.

Zmanjšan dolg? Pisali smo že o namenu vlade, da naenkrat in v celoti plača ves dolg, ki ga ima pri Mednarodnem denarnem skladu (FMI). V raznih anketah je s tem soglajala večina prebivalstva. Zanimivo pa je, da se vedno najhujše kritike prihajajo iz leveice. Čeprav so večinoma ideološko poobarvane, je iz njih izlučiti kar nekaj resnic. Najprej povejmo, da ne gre za kakšno pomembno zmanjšanje dolga. Omenjenih 9.810 milijonov dolarjev predstavlja komaj 7% celotnega argentinskega zunanjskega dolga, ki trenutno znaša okoli 130.000 milijonov dolarjev. Tudi vsota, ki jo bo v prejel FMI, ni zastoj: vlada bo morala Centralni banki na nek način to vrniti. Naj bodo boni ali svojevrsten kredit, to bo moral (narod) plačati. Te bone seveda lahko pokupi Venezuela, ali kdo drugi, s čimer samo zamenjamo upnika, kar pa tudi ne bo zastoj. Venezuela je zadnje čase v raznih posegih kupila argentinskih bonov v vrednosti 1.500 milijonov dolarjev.

Manjši pritisk? Res je, da če nekemu nisi dolžan, ne more pritiskati nate. A tudi to v primeru Argentina-FMI ne velja popolnoma. Po eni strani se Argentina od nastopa bivšega predsednika Duhaldeja in tudi bivšega ministra Lavagna ni preveč ozirala na zahteve FMI; torej ta korak položaja bistveno ne spremeni. Ker pa bo se naprej članica Sklada, bo pritisk vseeno obstojal. Prav tako bo nekaj pritiska s strani novih upnikov, lastnikov bonov. Moramo pa upoštevati tudi notranji pritisk. Vlada ima namen to devizno krvavitev nadoknaditi v roku enega leta. To pomeni, da bo znatno manj denarja za javna dela, za povzemanje plač državnim uslužbencem in seveda za upokojece. To lahko povzroči socialni nemir, ki ni nič manjši pritisk kot ukazi iz Washingtona.

Kam roma sodna oblast? Drug važen, bistven problem, ki zadnje tedne razburja politično polje pa je vprašanje sodne oblasti. Konkretno gre za Svet magistrature (Consejo de la Magistratura ali Sodnijski svet), za katerega vlada predlaga spremembo v ustroju. Ta svet je nastal po znanem paktu iz Olivosa med tedanjim predsednikom Menemom in bivšim predsednikom Alfonsinom. Radikali so s svojimi glasovi pomagali sklicati ustavodajno skupščino, ki je z ustavno spremembo Menemu omogočila ponovno predsedniško dobo. V zameno je tedaj Alfonsin iztržil kar nekaj drugih bolj ali manj pos-

rečenih sprememb. Ena teh je bila ustanovitev Sveta magistrature, katerega namen je imenovati ali odstraniti sodnike. Svet sestavlja 20 članov, vlada ga pa hoče sedaj zmanjšati na 13. V tem krčenju pa opozicija vidi namen, da si vlada svet podvrže, ali pa vsaj da dobi kontrolo nad njim.

Kaj bi se spremenilo. V sedanji zasedbi svet sestavlja 8 zastopnikov parlamenta, 4 sodniki, 4 predstavniki advokatov, 2 akademika, en zastopnik vlade in predsednik vrhovnega sodišča. V sestavi, ki jo predlaga vlada, pa bi izpadla dva parlamentarca (sedaj levičarski ARI in Macrijev zastopnik), en sodnik, 2 odvetnika, en akademik in predsednik vrhovnega sodišča. Kaj je bistveno pri tem? Svet odstavlja in imenuje sodnike z dvotretnjinsko večino. V novi sestavi si vlada že v začetku zagotovi 5 predstavnikov, s čimer sicer ne more imenovati sodnikov, lahko pa prepreči katerokoli imenovanje in seveda katerokoli odstavitev. To je neke vrste vladni veto, kateremu združeno nasprotuje opozicija.

Viharen parlamentarni postopek. Vladni osnutek je že potoval v parlament, kjer ga je senat potrdil po hitrem postopku. A ni bilo brez polemike. Senatorsko komisijo sodnih zadev med drugimi sestavlja socialist Ruben Giustiniani. Ker je proti vladnemu osnutku vložil izredno kritično poročilo, so ga izključili iz te komisije in na njegovo mesto postavili predsednikovo ženo gospo Cristino. Časopisi so seveda ta dogodek opisali, kar je povzročilo jezo in ogorčenje gospe, ki je med zasедanjem zbornice grobo napadla predsednika senata (podpredsednika države) Sciolija, čerpa da ni reagiral na tako sramotno klevetanje časopisja. Ko se je potem izkazalo, da so časopisi pisali samo golo resnico, in je vlada le preveč trpela na ugledu, so Giustinianija ponovno namestili v zadevno komisijo. A senat je medtem osnutek že potrdil. Pri poslancih pa se je stvar zataknila. Vlada ni imela dovolj glasov, da bi zakon potrdili po hitrem postopku. Besedilo je šlo v razne komisije in bo na debati meseca marca. Medtem pa ima vlada dovolj časa, da po znanem običajnem postopku zagotovi izglasovanje.

Le zase in svoj rod ... Kot Jezus na križevem potu je kardinal Bergoglio opozoril „gremo mesto Buenos Aires“, naj s solzami opere svoje grehe. Bilo je ob obletnici, med drugim za žrtve požara v plesišču Cromagnon in spricho dejstva, da medtem ne le ni bil nihče kaznovan, temveč se v bistvu položaj brezbriznosti in korupcije, ki je botroval nesreči, ni nič spremenil. Kaj pa Argentina?

Škof dr. Kramberger slavil

V mariborski stolni cerkvi sv. Janeza Krstnika je bila v nedeljo, 18. decembra 2005, zahvalna sveta maša ob 25. obletnici škofovskega posvečenja mariborskega ordinarija msgr. dr. Franca Krambergerja. Za 6. Slomškovega naslednika ga je leta 1980 imenoval pokojni papež Janez Pavel II.. S škofom jubilarantom je somarovalo še 10 drugih škofov, stiški opat Anton Nadrah in več kot 150 duhovnikov.

Pri maši sta sodelovala Stolni zbor in Cerkevni pevski zbor Prihova, orkester in solisti: sopranistka Andreja Zakonjšek, tenorist Metod Palčič in baritonist Primož Krt. Izvajali so mašo v čast sv. Ceciliji skladatelja Charlesa Gounoda. Na orgle je igral prof. Ivan Vombergar, vse skupaj pa je vodila dirigentka Lučka Fortek-Hojnik.

Sveti oče Benedikt XVI. je v posebnem pismu, ki ga je prebral apostolski nuncij, izrazil čestitke in najboljše želje ter hvalil škofovo delo, ki ga je „ves čas svoje škofovske službe vneto in modro opravljal“. V pismu je rečeno, da je škof Kramberger „kot odločen branitelj katoliške vere in odlični sin Cerkve pogosto javno razodeval svojo ljubezen“ do papeža. Dvakrat je „z velikim veseljem in spoštovanjem s svojim ljudstvom sprejel v Mariboru Janeza Pavla II., ki je leta 1999 slovesno razglasil za blaženega škofa Antona Martina Slomška, odličnega pastirja slovenskega ljudstva“, čigar čestitke nenehno razširja prav škof Kramberger.

Homilijo med mašo je imel nadškof in metropolit Alojz Uran, ki je nekaj misli posvetil tudi škofovs-

kemu geslu škofa dr. Franca Krambergerja: „Zgodi se tvoja volja“ in spregovoril tudi o teži, trpljenju in stiskah, ki ga nosi s seboj škofovska služba, pa tudi o mestu Božje Matere Marije v življenju škofa jubilaranta.

Ob koncu homilije je nadškof Uran v imenu Slovenske škofovske konference, v imenu Ljubljanske nadškofije in vseh slovenskih katoliških vernikov izrekel škofu jubilarantu iskrene čestitke z željo, da bi njegovo pastirsko delo tudi v prihodnje rodilo bogate duhovne sadove za Cerkev in naš narod.

Predstavniki različnih stanov in ustanov so pri darovanju prinesli na oltar darove.

Škof Kramberger pa se je ob koncu svete maše vsem zahvalil.

Po zahvalah je škof Kramberger vsem vročil blagoslovljene božične praznike. Preden je nato intoniral Zahvalno pesem, je rekel: „Ob svojem 25. letu škofovskega posvečenja želim storiti to, kar je zapisal sveti Avgustin: 'O, Bog, svojo preteklost izročam tvojemu usmiljenju, sedanjost tvoji ljubezni, prihodnost pa tvoji previdnosti.'“

Novi kardinali

Papež Benedikt XVI. v bližnji prihodnosti načrtuje sklic konsistorija kardinalov in imenovanje novih „škrlatnih princev“ Cerkve. Kot poroča avstrijska tiskovna agencija APA, naj bi do splošnega zbora kardinalov prišlo 22. februarja, takrat pa naj bi papež imenoval tudi več novih kardinalov. Med kandidati naj bi bil tudi slovenski nadškof Franc Rode, ki vodi vatikansko kongregacijo za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja.

Tovrstni konsistorij, na katerem se zberejo vsi kardinali katoliške cerkve in skupaj s papežem razpravljajo o aktualnih stvareh, je bil pričakovan še med pontifikatom prejšnjega papeža Janeza Pavla II., vendar do tega ni prišlo. Kardinali so se nato zbrali ob smrti svetega očeta, da so iz svojih vrst izbrali novega voditelja Cerkve. Po napovedih APA naj bi Benedikt XVI. ob sklicu konsistorija imenoval tudi nekaj novih kardinalov. Skoraj zagotovi kandidat je novoimenovani nadškof poljskega Krakova, Stanislaw Dziwisz, ki je bil osebni sekretar pokojnega papeža Janeza Pavla II. Škrlat naj bi si prislužil tudi novi nadškof Pariza, Andre Vingt-Trois. To mu je obljubil že prejšnji papež, ko se je upokojil tedanji pariski nadškof, kardinal Jean-Marie Lustiger.

Sicer pa naj bi po poročanju APA kardinala postala tudi oba prefekta vatikanskih kongregacij, ki to nista - to pa sta slovenski nadškof Rode in ameriški nadškof William Levada, ki je prevzel vodenje kongregacije za vero, potem ko je Joseph Ratzinger postal papež Benedikt XVI.

Umrli upokojeni ljubljanski pomožni škof Kvas

29. decembra je v sedemdesetletnem letu starosti umrl upokojeni ljubljanski pomožni škof Jožef Kvas.

Pokojni škof se je rodil 9. septembra 1919 v Zalogu, v župniji Cerklje na Gorenjskem. V domačem kraju je opravil osnovno šolo, nato pa vstopil v ljubljansko Marijanišče in obiskoval klasično gimnazijo. Leta 1939 je maturiral in se vpisal na Teološko fakulteto. Po vojski se je kot toliko drugih umaknil v Avstrijo, kjer je bil v duhovniško posvečen 5. junija 1945 v Zagradu pri Gospe Sveti.

Prva tri leta je služboval kot kaplan v Bovcu, v goriški nadškofiji, leta 1948 pa ga je škof Vovk poklical za kaplana v Semiču. Od leta 1952 do 1962 je bil župnik v Stopičah pri Novem mestu, nato je postal kanonik kolegiatega kapitlja v Novem mestu, kjer je

bil tudi vikar.

Leta 1968 ga je nadškof Pogačnik poklical za kanonika v Ljubljano, kjer je opravljal vrsto služb. Bil je konzistorialni svetnik, sodnik cerkvenega sodišča, arhidiakon, dekan mesta Ljubljane in škofov vikar za Ljubljano.

Leta 1973 ga je papež Pavel VI. imenoval za prelata, 14. maja leta 1983 pa Janez Pavel II. za drugega ljubljanskega pomožnega škofa. Škofovsko posvečenje je prejel 12. junija 1983. Za škofovsko geslo si je izbral svetopisemske besede „Služiti z veseljem“. Po upokojitvi škofa Leniča je postal septembra 1988 generalni vikar. To službo je opravljal do leta 1998. Po upokojitvi se je preselil v duhovniški dom na Lepem potu v Ljubljani. Veliko let je vodil tečaje za zaročence. Še naprej pa je po svojih močeh pomagal škofom.

SLOVENC V ARGENTINI

MENDOZA

Č. g. Jože Horn - osemdesetletnik

V nedeljo, 18. decembra ob običajni uri ob desetih dopoldan, se je mendoška slovenska farna skupnost številno zbrala k nedeljski sveti maši. To pot pa s posebnim namenom, da bi počastila svojega dolgoletnega dušnega pastirja g. Jožeta Horna in ga spremljala pri zahvalni sveti daritvi za praznovanje njegove osemdesetletnice.

Takoj ko je pristopil je jubilaranta v imenu vseh pozdravila gospa predsednica društva Marjana Šmon Žumer. Nato so se mu z deklamacijo poklonili otroci šolskega tečaja svetih Cirila in Metoda ter mu podarili slovenski žopek.

Sveto mašo je daroval jubilarant sam z asistenco dijakona Stanka Čada in s sodelovanjem vsega občestva. Pevski zbor je prepeval, da bi čim bolj doprinesel k prazničnemu vzdušju. Z istim namenom je tudi nastopil mendoški slovenski oktet. Daritev je bila res svečana in je potekala v malo bolj ozaljšani dvorani-kapeli. Vse je bilo sicer skromno vendar ljubeznivo pripravljeno. Ob koncu maše je gospa predsednica društva prebrala šteje pozdrave in čestitke, ki so jih za jubilaranta poslali njegovi sobratje slovenskega dušnega pastirstva iz Buenos Airesa.

Po sveti daritvi pa je bila prisrčna pozdravna napitnica. Za slovesen vhod slavljena je pevski zbor zapel „Zadoni nam, zadoni iz srca spev krepak“. Tako je mendoška slovenska skupnost malenkostno izrazila zahvalo in spoštovanje duhovniku, ki že več kot petdeset let skrbi za njeno dušno zdravje.

ŽIVLJENSKA POT

Po več kot polstoletnem poznanju in vsestranskem sodelovanju v naši slovenski mendoški skupnosti, ga brez dvoma lahko imamo za našega. Na 8. g. Jože se je rodil 20. decembra 1925, v Litiji, na tromeji med gorenjsko, dolensko in tajsko. Kako je preživel otroška leta in svojo mladeniško dobo nam ni znano, ker v svoji skromnosti ne govori veliko o sebi. To pa vemo, da je svoje srednješolske študije že med vojno končal v Ljubljani.

V dneh, ko je domovina trpela in krvavela od domačih in tujih trinogov, je stopil v domobranske vrste na Primorskem v obrambo domovine.

V času strahotnega gorja za slovenski narod, se je odločil in z DA odgovoril na Gospodov klic, pridi na delo v moj vinograd, pridi da boš pasel moje ovce. Bogoslovne študije je začel v slovenskem begunskem semenišču, v Brixnu v Italiji. Ko so semenišče preselili v Argentino, za nekaj časa v San Luis in od tam naprej v Adroque v Buenos Aires, je lemenatar Jože tam dokončal pripravo za duhovništvo. Matniško posvečenje mu je podelil begunski škof dr. Gregorij Rožman, 13. januarja 1952 v Dom Boskovem zavodu v Ramos Mejii, skupaj z 11. novomamiški.

Prvo dušnopastirsko delo je opravljal kot kaplan, na argentinski fari v predmestju Buenos Airesa. Slovenska mendoška skupnost je bila že dve leti brez stalnega slovenskega dušnega pastirja. Predstavniki organizacij v Mendози smo pisno prosili direktorja za slovensko dušno pastirstvo, msg. Oreharja, da bi nam poslal slovenskega duhovnika v Mendozo. Na njegovo prošnjo se je g. Jože odločil in septembra 1954 prišel v Mendozo.

Prva leta ob naši naselitvi v Argentini, so bila

pravi preiskusni kamen za naše skupno življenje. Težave vseh vrst, ekonomske, socialne, iskanje stanovanja, službe, poljanje, prehrana itd. Vse to je negativno vplivalo na medsebojno raspoloženje. Ljudje smo prihili iz različnih krajev Slovenije, vsak s svojimi navadami, zahtevami, svojim mišljenjem in načinom življenja. V času našega prilagajanja novemu načinu življenja, so nastajala nesoglasja, ki so se včasih odražala v skupnih ustanovah.

V tako nekoliko razdvojenem vzdušju je prišel novi dušni pastir g. Jože. Nekateri so na glas mislili in izražali svoja mnenja, češ da je premlad in

neizkušen. Stvari je uredil g. Direktor: dejal je, da „modrost ne zavisi od sivih las“. Takoj po prihodu v Mendozo je g. Jože začel z dušnopastirskim delom na vseh področjih naše že kar dobro organizirane skupnosti. Takrat smo imeli veliko organizacij. Nekatero od teh so tekom časa zamrle. Verske, ki so apostolsko delovale v pomoč dušnemu pastirstvu. To so bile 4 veje Katoliške akcije, ki so imele tedenske sestanke in mesečno rekolekcijo. Marijina legija, misijonski krožek v pomoč misijonarjem, šolski tečaj z veroukom, mladinske organizacije SDK in SFZ z mesečnimi sestanki in sejami. Tekom leta številne proslave in prireditve. Pri vseh teh organizacijah je bil asistent g. Jože in se je po možnosti udeleževal njih prireditev, sej in sestankov. Takrat smo imeli našega slovenskega doma, zato se je veliko sej in sestankov vrtilo po zasebnih stanovanjih, za druge pa je bilo treba prositi prostor v samostanih, kolegijih in na farah, predvsem za večje prireditve.

Kot stalni član odbora Društva Slovencev, se je udeleževal mesečnih sej. Kmalu po prihodu v Mendozo, je na eni Društvenih sej podal nekaj načelnih misli in dodal: „Nehvaležnost je vedno bila in bo plačilo vsakomur, ki za skupnost dela. Zato v tem delu vselej vzdrži le idealist, ki v organizaciji ne išče sebe.“ Poleg vsega dela v raznih organizacijah je bilo in je njegovo duhovniško poslanstvo, oskrbovanje vernikov z zakramenti sv. Cerkve. Krščevanje, spovedovanje, poroke, pogrebi. Od zibel do groba spremlja svoje vernike. Samo Bog ve koliko zakramentov je podelil tekom 50. let svojim vernikom. Nedeljska sv. maša pa je bila in bo virek bogoslužja našega verskega občestva. Katekizem Katoliške Cerkve pravi: „Evharištija je vir in virek vsega krščanskega življenja.“ Nedeljska maša je od našega naselitve do danes najvažnejši shod za vse slovenske priseljence. Podpiranje božje besede v slovenskem jeziku, daritveni obred, posvečevanje kruha in vina, obhajanje evharistije, ki je vir edinosti, in končno občestveno srečanje v medsebojnem pogovoru.

Nedeljska maša je temelj na katerem se ohranja slovenstvo v izseljenstvu. Ljudje, ki nas obiskujejo, posebno iz Slovenije, jim je naše nedeljsko srečanje pri maši virek. Take navade nimajo povsod. Prostor v katerem se opravlja daritev, je skromna dvorana, kot je bila dvorana pri zadnji večerji, brez okrasja bogatih katedral. Vse je preprosto. Važno je le, da z matnikom zbrano sodelujemo in doživljamo ves daritveni obred. Po poslušanju beril in evangelija je pridiga. Pridige, ki nam jih naš gospod že 50 let skrbno pripravlja, za vsako nedeljo novo, primerne svetopisemskemu sporočilu, času in ljudem, ki ga poslušajo. Sedaj se potrudimo, da v naših poda nekaj misli, za vernike ki ne razumejo slovensko.

Zahvaljujemo se mu, ko pri 80. letih še vsako nedeljo, točno ob uri pristopa k daritvenemu oltarju, in še opravlja dušnopastirsko delo med nami. Našemu gospodu Jožetu k visokemu življenjskemu jubileju čestitamo in želimo še mnogo zdravih let.

Stane Grebenc

SAN MARTIN — Pod lipo domačo (6)

Obilo kruha v Rožmanovi šoli

Polenili sva se. Čas prezimovanja je že zdavnaj minil in pomlad naju je obdarila. Vigredi sva se razveselili, a na pisanje pozabili. Zgleduje se pač lahko pri učiteljskem zboru in osemtridesetih učencih Rožmanove šole, ki so v soboto 3. decembra uspešno zaključili šolsko leto. Program je bil res pester.

Ob 18. uri je bila v kapeli zavoda Srca Jezusovega zahvalna sv. maša. Daroval jo je prelat dr. Jure Rode, ki je v pridigi otroke opozoril, naj tudi med počitnicami skrbijo za duhovno rast z molitvijo in verskim branjem. Ubrano petje je na orglah spremljala prof. Lučka Kastelic in vodila Marjeta Žagar.

Po maši so vsi pohiteli v slovenski Dom. Monika Zupanc Filipič je pozdravila starše, stare starše in vse prijatelje šole. Vabilu sta se odzvali tudi „veteranki“ ga. Katica Dimnik in ga. Sara Golob. Pregovori o kruhu so bili povezovalna nit posameznih točk.

Voditeljica Nina Pristovnik Díaz si služi kruh kot učiteljica. V svojem nagovoru je staršem dejala: „Ne pozabite, kakšen je namen naših šol: ohranjati materin jezik, ga izpopolnjevati, spoznavati Slovenijo in njeno preteklost, otroke versko vzgajati in jim približati pev-

v dom. O tem, da človek ne živi samo od kruha, so nas prepričali osmošolci s prisrčnimi besedami zahvale. Priznanje so tudi prejeli učenci, ki niso nikoli manjkali.

To se je dogajalo v spodnji dvorani, a medtem so se v šolskih prostorih otroci pripravljali za nastop. Ponovili so igrice *Od kod si, kruhek?*, ki so jo bili uprizorili na Slomškovi proslavi v Slovenski hiši, v režiji inž. Toneta Podržaja in učiteljic. Otroci so sigurno odigrali svoje vloge. Premagali so tremo krstne predstave in bili na domačem odru zelo sproščeni. O uspehu „naše“ igre (avtor je Tomaž Lapajne) ste lahko brali izčrpno poročilo v tem tedniku. Uporabljali smo nasvet poročevalke in izboljšali malenkosti. Pri tej predstavi pa je bila drugačna publika. Starši in stari starši so res uživali, se večkrat glasno smejali in seveda ob koncu vse nastopajoče nagradili z burnim ploskanjem. Gotovo pa smo si vsi zapomnili sporočilo igre: „Čisto vse, kar imamo je le to, kar drugim damo“.

Tega se pri svojem požrtvovalnem delu zavedajo učitelji Rožmanove šole. V zahvalo so prejeli slovenske šopke: katehet dr. Jure Rode, voditeljica Nina Pristovnik

sko kulturo. Za vse to se trudimo učitelji vsako soboto. Sami ne moremo, govorite z otroki v slovenskem jeziku, ker vam bodo otroci, ko odrastejo, zelo hvaležni.“

Učenje je postalo vsakdanji kruh 8. razredu. Na oder so pristopili: Matija Medvedček, Kati Podržaj, Viktorija Kociman in Franci Petkovšek (na sliki od leve). Ob zaključku osnovne šole so se posebno spomnili svojih starih staršev, ki so pred 60. leti morali zapustiti domovino. Na oder so povabili svoje stare mame in očete in jim poklonili pesem *Moj ded*, ki jo je napisala Berta Golob. Prisrčen in ganljiv prizor!

Nato je voditeljica ga. Nina razdelila spričevala. Iz njih je bilo razvidno, da je bilo iz te moke (učenja) dosti kruha. Od svojih učencev se je poslovila Vera Breznikar Podržaj, ki je s skupino delila sobotne dopoldneve skozi štiri leta. Učencem je podarila *Kruh*, v obliki poezije Franceta Papeža. V imenu Slovenskega doma je osmošolcem čestital predsednik inž. Tone Podržaj, jim izročil knjige in mlade povabil, naj še naprej radi zahajajo

Díaz (3. in 4. razred), Lučka Petkovšek in Zofija Kastelic (vrtec), Marta Rupnik Jerman (1. in 2. razred), Monika Zupanc Filipič (5. in 6. razred), Vera Breznikar Podržaj (7. in 8. razred), Olga Dolenc Kociman (verouk), Marjeta Grkman Žagar (petje). Od Rožmanove šole se je poslovila Marta Rupnik Jerman, ki je vrsto let skrbno učila in zato v zahvalo prejela priznanje. Za uspešno delovanje v šoli ima velike zasluge Odbor staršev, ki mu predseduje Janez Filipič. V njem sodelujejo: Brigi Medvedček, Magda Zupanc, Mojca Jarc, Tomaž Filipič, Silviya Filipič, Marjeta Žagar in Jože Jerman.

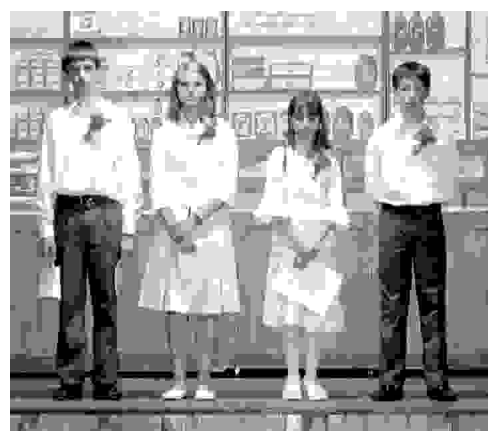
Po zasluženem okrepcilu smo se zopet zbrali v dvorani, kar ob pogrnjenih mizah. Ura je bila že deset in otroci naj bi šli že spat. Toda spanec prav nobenega ni premagal v pričakovanju sv. Miklavža, ki nas je ponovno obiskal. Angeli so nas letos presenetili z rajanjem in petjem pesmi *Mi angelčki smo mali*. Parklji so tudi zapeli nekaj taktov peklenske himne. Sv. Miklavž je vse zaupno nagovoril in nato vsakega otroka bogato obdaril.

Zahvaliti se moramo njegovi tajnici Moniki Filipič, ki mu vedno pripravi ljubek sprejem.

Tako je vse poteklo v Domu prvo soboto v decembru. Joj, kmalu bo tu poletje. Za pridne učence in vestne učitelje je napočil čas počitka. Midve jim res nisva za vzor. Po naju se zgledujejo le samostalniki z obrazilom —aaaaaaaa! Pogrežali bova sobotni otroški živžav.

Sanmartinski lipi

Letos so zaključili osnovno šolo

SAN JUSTO

V Balantičevi polli so se zaprla polska vrata!

Hura, pouka je konec in veselja imamo že polen lonec! S takim razpoloženjem smo prišli do konca polskega leta 2005. V nedeljo 4. decembra smo pri jutranji sv. maši, ki jo je daroval p. dr. Alojzij Kukuljica in med katero je prepeval polski zborček, Bogu dali vso čast in zahvalo, ker je bil z nami skozi vse leto, saj je bila naša prva misel vsako soboto prav Njemu posvečena, s prvo naj nas spremlja in razsvetljuje pri vsem delu in učenju.

Zaključno prireditev smo pa imeli isti dan popoldne, v dvorani našega doma. Vsa Balantičeva družina se je zbrala: učenci, učitelji, stari, stari prijatelji naše škole. Pester program je povezovala ga. Alenka Belič-Fantini, knjižničarka Balantičeve škole.

Najprej je spregovoril katehet g. Franci Cukjati in podal spodbudne nasvete našim poljarjem za počitniški čas, pa tudi stari je nagovoril, naj skrbijo za molitev in zakramentalno življenje v tem času.

Sledil je zahvalni govor voditeljice Balantičeve škole, ge. Irene Urbančič-Pogljajen, ki je pozdravila vse navzoče, posebno učence, katerim je posvečena vsa skrb in ljubezen, saj se soboto za soboto trudimo, da napolnjujemo njihove bistro glave in jim odpiramo srca za duhovne, slovenske in vsečloveške vrednote. Iskreno zahvalo je izrekla obema letomjima katehetoma, katehistinjama, učiteljicam, se posebno zahvalo pa je izrekla ustanoviteljici in dolgoletni voditeljici Balantičeve škole, gdč. Angelci Klančnik, ki je že pred 54. leti sprejela prve polarčke v novi argentinski domovini, da bi jih vzgajala v ljubezni in pripadnosti slovenskemu narodu. V njihovih srcih pa gojila slovensko besedo in pesem ter največjo vrednoto - vero v Boga.

Zahvalila se je tudi odboru starih, s predsednico go. Andrejo Lipušek-Bonino na čelu in ge. Lenčki Štefe, ki nam je skozi vse leto požrtvovalno stala ob strani. Seveda, na stari ni pozabila, ki se trudijo, da vzgajajo svoje otroke in jih zaupajo naši slovenski polli, da si medsebojno pomagamo pri najlepšem, a tudi najtežjem vzgojnem poslanstvu. Poudarek je naredila na tiste družine, v katerih nista oba Slovence in se z večjo vnetostjo in omogočajo svojim otrokom bogastvo slovenske kulture. Njim je v priložnosti namenila nekaj spodbudnih in pohvalnih besed. „Izrabimo čim bolj ta zaželeni čas oddiha. Vsi se odpočijmo od celoletnega truda, ne samo otroci, morda predvsem stari in tudi učitelji. Zavestno se trudimo, da izkoristimo ta zlati čas, ko so otroci več časa doma, da med seboj govorimo samo slovensko. Zabave ne bo

manjkalo v tem času; navdušimo pa otroke tudi za branje prijetnih, zanimivih knjig ali povesti, da bodo naši veselje in užitek v njih.“ To so bile nekatere misli.

Kdo je bil bolj primeren, da se poslovi od dvanajstih odhajajočih učencev, kot prav gdč. Angelca, ki jih je tudi učila zadnji dve leti?! Zato smo njej prepustili besedo, ki jim je s svojo življenjsko izkušnjo podala najboljše nasvete za nadaljnjo pot. Prav tako so ti najstarejši učenci, ki so se letos poslovili od nas, pripravili prizor, pri katerem so obudili spomin na svoje učitelje in na vsa polska leta v Balantičevi polli.

Sledil je nastop vseh poljarjev od vrtca do osmega razreda. Peljali so nas na vesele počitnice ob morju. Kako se pripravljamo na pot, katera vozila nas peljejo tja, kraljestvo povodnega moža in pravljичni svet morja, vse to nam je bilo odkrito, ko se je zastor odprl.

Učenci 7 in 8. razreda so povezovali vse prizore in na duhovit način prepletali dogodivščine na morju in pod njim. Najprej so otroci iz 1, 2 in 3 razreda s pesmimi: Moj rdeči avto, semafor in prometni znaki, vlakec in barčica po morju plava uprizorili, kako se lahko pripeljemo do morja. Morski svet so nam očarljivo in barvito prikazali otroci našega vrtca, ki so se potopili v čudovito, nepoznano globino morja in nam odkrili polno skrivnosti raznovrstnih živalic. Četrti razred nam je predstavil kraljestvo povodnega moža, ki pa nikakor ni osrečil otroka, kateremu ni bilo za njegovo bogastvo, temveč je hrepenel le po svojem ljubem domu in po družinici, ki mu je bila najdražja na svetu. Ob koncu so pa učenci 5. in 6. razreda prikazali v stilu črnega gledališča prijateljsko rajanje morskih ribic, ki ponoči ne mirujejo.

Po tej čudoviti predstavi, ki so jo pripravile naše učiteljice s sodelovanjem starih, smo našim učencem izročili spričo, v katerih so kot v ogledalu videli svoje polsko delo, pridnost in odgovornost. Kar 37 otrok je prejelo pohvalo za polno prisotnost pri sobotnem pouku in na polskih prireditvah, zato so dobili čokolado in v priznanje topel aplavz.

Sledil je kratek odmor, med katerim smo se okrepčali z dobrotami in prijateljsko pogovorili. Z veseljem smo dočakali prihod sv. Miklavža, ki je prinesel s spremstvom iz nebeških daljav, da bi pridne otroke bogato obdaroval.

Voditeljica je zaključila svoje misli: „Za vse, kar je bilo v tem letu dobrega - Bogu naj gre hvala in vsem nesebičnim osebam, ki so sodelovali z našo šolo. Bodimo med seboj strpni in si radi odpuščajmo, da bomo živeli v veselju in soglasju. Naj se prihajajoči Knez miru naseli v naša srca v teh svetih božičnih praznikih. Srečno in zdravo leto 2006!“

a. n.

KULTURNI VEČER SKA

„Vroča točka na mrzlem kontinentu“

V soboto, 5. novembra smo po dolgem času z veseljem in ponosom lahko predstavili pod gornjim imenom strokovno predavanje našega člana inž. Petra Skvarče.

Predavatelja je predstavil podpredsednik Slovenske kulturne akcije arh. Marjan Eiletz. Med nami je morda bolj poznan — kot vrhunski andinist, kot je izpričano v Zborniku „V kraljestvu kondorjev“. Njegova specifična stroka pa je glaciologija, kjer se je uveljavil kot znanstvenik, saj ga je **Argentinska akademija za zemljepis** imenovala za svojega člana.

Inž. Peter Skvarča je svoje predavanje osredotočil na Antarktiko in posebno na problem rastočega segrevanja našega planeta. Ta naravni izjemni pojav je povzročil (nepričakovano in nenavadno) razbitje ledene plošče v Larsenovem morju. V komaj štirih mesecih se je razbilo 700 kvadratnih kilometrov površine. Prav to Skvarčevo odkritje mu je dalo svetovni sloves — a tudi povzročilo svetovni alarm. Tako hitrega krčenja ledenikov znanstveniki niso predvidevali.

Predavatelj je spremljal svoja izvajanja na ekranu z najmodernejšo tehnologijo s številnimi grafikoni, tabelami, zemljevidi in satelitskimi slikami.

Njegovo glavno delo je pa seveda na terenu — na ledeni celini. Inž. Peter Skvarča ima za sabo vrsto let raziskovanj na področju glaciologije. Že leta 1973 je začel znanstveno raziskovanje na argentinskem Inštitutu za Antarktiko. V Veliki Britaniji na prizna-

nem svetovnem Scottovem polarnem inštitutu v Cambridgeu je študiral znanost o ledenikih — glaciologijo. Leta 1979 je bil imenovan za vodjo glaciološkega inštituta za Antarktiko, kateremu načeluje še danes.

Med letom 1973 in 2004 je sodeloval pri več kot 34 znanstvenih odpravah na Antarktiko. Še prav posebno pa je zadnja leta spremljal zaskrbljujoč pojav taljenja ledenikov na Antarktiki in v Patagoniji. Prav o tem pojavu, ki ima važne in nepredvidljive posledice na podnebne spremembe na Zemlji, je predavatelj govoril o svojih izsledkih in zaključkih na tem znanstvenem kulturnem večeru. Zgoraj omenjena ilustracija izvajanj je bila izredne važnosti za jasnejšo predstavitev tega naravnega pojava.

Predavanja se je udeležila številna publika. Po izvajanju pa so sledila nekatera zanimiva vprašanja, na katera je inž. Peter Skvarča odgovarjal.

Pri Slovenski kulturni akciji bi si želeli več tako kvalitativnih znanstvenih večerov.

K. C.

CARAPACHAY

Koncert božičnih pesmi

V petek 23. decembra smo se lustrno imeli v Carapachayu. Obiskal nas je slovenski pevski zbor iz San Martina pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic in s tem prinesel malo tistega lepega božičnega vzdušja v lepih, nežnih božičnih pesmi. Po predstavitvi in opisu delovanja zbora smo slitali Ave Marijo in druga za drugo so se vrstile pesmi: Svet Jožef in Marija, Nocoj je ena lepa noč, Villancico, Zve-

seli se žalostna zemlja, Spi Dete božje, Canción del tamborileo, Sveta noč, Zveščar nam je rojen, Tam daleč v jaslih, Dar svoj vzemite vsi, Huaino de Navidad, Pastirci ne spite in Gloria.

Po burnem ploskanju so pevci zapeli še Rajske strune in še enkrat Glorio ob spremljavi gospe Anke Savelli. Res enkratno doživetje ki se je nadaljevalo po koncertu ob pogrnenih mizah, okusni hrani in pijači.

Pevci in obiskovalci so se zadržali v domu dolgo v noč, noč, ki je bila kot nalaga za izmenjavo vtičil, dobrih želja in radostnega pričakovanja. Njegovega rojstva. Želeli smo, da se betlehemiški čudež ponovi v vseh, v vsakem okolju in se uresniči tudi v vseh naših družinah.

Marjana Pirc

+ Vinko Aljančič

Dne 3. novembra je po dolgi bolezni v domu starejših v Munro umrl Vinko Aljančič star 78 let. Doma je bil v Kovorju blizu Tržiča. V družini je imel dva brata, ki pa sta že oba umrla. Med okupacijo je obiskoval obrtno šolo, v kovinski stroki.

Proti koncu druge svetovne vojne je v kraju strahoval zločinski pritisk poznejših zmagovalcev. Padale so nedolžne in nepotrebne žrtve. Ker se Vinko ni strinjal s partizanskim ravnanjem je bil na listi, in ker ni imel drugega izhoda se je z bratom pridružil prve dni meseca maja 1945 procesiji beguncev, ko so preko bližnjega Ljubelja bežali neznan usodi naproti.

Preživel je taborišče Vetrinje, Peggez in nato Spittal, kjer je bil v službi kot vofer pri Rdečem križu. Brat se je vrnil domov, Vinko pa je skupaj s številno Boršnarjevo družino prispel 3. decembra 1948 v Argentino. Službo in stanovanje je dobil v Munro. Kmalu se je poročil s Francko Boršnar, s katero se je spoznal v Spittalu v ambulanti, kjer je bila tam kot bolničarka.

S svojo pridnostjo, sta med prvimi kupila zemljišče in zgradila lasten dom. V zakonu sta se rodili dve hčerki in sin.

Ko je nastajala slovenska skupnost v Floridi in se nato preselila v Carapachay, je bila družina med prvimi, ko se je začel slo-

venski polski tečaj, iz katerega je nastal pozneje Slovenski dom Carapachay, katerega je bil pokojni pobudnik in prvi predsednik več let.

S pridnim delom si je ustvaril kovinsko obrt, ki jo sedaj nadaljujejo družinski člani.

Leta 1992 pa ga je prizadela kap in odslej je ostal na bolniškem vozičku. Med dolgotrajno boleznijo pa je imel srčno željo, da bi obiskal domači kraj in romal na bližnje Brezje, da bi si pri Mariji Pomagaj izprosil zdravje. Sin Miha ga je leta 1997 spremljal na težki poti. Bila sta doma in na Brezjah, zdravje se mu ni vrnilo, uslišan pa je bil toliko, da je odslej vdano prenašal težo križa, in da ni imel nobenih telesnih bolečin, niti pred smrtjo, ko se je 3. novembra poslovil

tiho s tega sveta.

Naslednji dan je bil pogreb s sveto mašo na pokopališču Memorial v Pilarju, kjer so bili telesni ostanki upepeljeni, žaro s pepelom pa so nato položili v Boršnarjev grob v Olivosu.

Pokojni Aljančič je bil veren in zaveden Slovenec, slovenski tisk je bil vedno navzoč v družini. Verujemo, da sedaj uživa svoje plačilo pri Njem, v katerega je vedno zaupal.

-n.-r.

KOLIKO UČENCEV?

V osnovnih šolah v Evropski zvezi na učitelja povprečno pride 15 učencev. Največ učencev ima povprečni britanski učitelj, kar 20, najmanj pa madžarski, 10,6. Slovenija se je z 12,8 učenca na učitelja v letu 2003 uvrstila precej pod evropsko povprečje, v svojem letopisu ugotavlja evropski statistični urad Eurostat. — Novica pa ne pojasni, če urad šteje med učitelje tudi tiste v podaljšanem bivanju, za glasbo in telovadbo, saj je po razredih število učencev precej višje.

NOVICE IZ SLOVENIJE

ODLIKOVANJE KOROŠKEMU SLIKARJU

Predsednik republike Janez Drnovšek je na Gradu Brdo pri Kranju izročil odlikovanja več posameznikom, med njimi zlati red za zasluge zamejskemu koroškemu slikarju Valentinu Omanu. Oman je visoko odlikovanje prejel ob svoji 70. obletnici, in sicer za življenjsko delo na področju likovne umetnosti in prizadevanja za enakopravnost slovenskega jezika na Korškem.

PREŠEREN „NA KOLESIH“

Kranjska Sava je z dogovorom z Gorenjskim muzejem postala glavna pokroviteljica rojstne hiše pesnika Franceta Prešerna in nadškofa Antona Vovka v Vrbi za naslednja štiri leta. Prvo tovrstno partnerstvo javnega in zasebnega v slovenski kulturi bo omogočilo nadaljnji razvoj muzejske dejavnosti v tem kulturnem spomeniku. "Z njim bomo lahko brez krčenja izpeljali zastavljeni program ohranitve in oživitve hiše ter dodali nove vsebine", je na slovesnosti poudarila ravnateljica Gorenjskega muzeja Barbara Ravnik Toman.

BDP: V DRUGI TRETJINI

Slovenija je v letu 2004 dosegla že 79 odstotkov povprečnega bruto domačega proizvoda (BDP) 25 članic Evropske zveze, izhaja iz podatkov, ki jih je objavil Evropski statistični urad Eurostat. S tem se po BDP na prebivalca po kupni moči Slovenija uvršča na 16. mesto v petindvajseterici, kjer se sicer z daleč najvišjim BDP lahko pohvali Luksemburg (227 odstotkov povprečja), najnižjega pa ima Latvija (43 odstotkov).

NAJBOLJŠI EVROPSKI MINISTER

Po izboru revije The Banker, ki jo izdaja družba Financial Times, je minister za finance Andrej Bajuk imenovan za finančnega ministra leta za Evropo. Bajuk, sicer predsednik NSi, si je nagrado zaslužil predvsem s svojim prispevkom v pripravah Slovenije na prevzem evra ter s skrbjo za dobro fiskalno politiko in ukrepe za uveljavitev davčne reforme iz NSi.

IZKOPANINE V VIPAVI

V Vipavi so odprli začasno informativno arheološko razstavo izkopanin in fotografij rimskodobnih grobov. Grobove so odkrili med avgustovskimi začetnimi izkopavanji ob vipavski cerkvi sv. Štefana, najdeni predmeti pa dokazujejo, da je bila Vipava že v prvem stoletju po Kr. večje urbano naselje, je povedala arheologinja in konservatorska svetovalka Nada Osmuk.

PO SVETU

NOVOSTI V UNIJI

Avstrijski kancler Wolfgang Schüssel je na Dunaju izjavil, da namerava njegova država v prihodnjih šestih mesecih predsedovanja povezavi Evropi dati nov zagon. Dodal je, da želi Avstrija ob predsedovanju dati poseben poudarek Balkanu, znotraj Evropske povezave pa poskrbeti za manj in boljše zakone. Da bi izpolnila to nalogo, pa Avstrija potrebuje „nekateri prijatelji predsedstva“. Schüssel je sicer na novoletnem koncertu na Dunaju gostil slovenskega premiera Janeza Janšo, nemško kanclerko Angelu Merkel in podpredsednika Evropske komisije Guenterja Verheugna. Kot je znano, bo Nemčija uniji predsedovala v prvi polovici leta 2007, Slovenija pa bo kot prva izmed novih članic na čelo povezave stopila v prvi polovici leta 2008.

UKRAJINA BREZ PLINA?

Ruska plinska družba Gazprom je odstopila od večletne pogodbe in Ukrajini, ki ni hotela sprejeti novih pogojev, z novim letom začela ustavljati dobavo ruskega zemeljskega plina. V ponedeljek pa je Moskva Ukrajino obtožila, da je preusmerila približno 100 milijonov kubičnih metrov ruskega plina, ki je bil namenjen v druge Evropske države. Ukrajina je tako imenovano krajo plina, vrednega 21 milijonov evrov, že zanikala. Namestnik direktorja družbe Gazprom, ki je v državni lasti, Aleksander Medvedjev je povedal, da je Gazprom že predlagal, da neodvisni preiskovalci preučijo, koliko plina vstopi v ukrajinsko omrežje.

EVROPSKA ZIMA

Evropa se je po obilnem sneženju sedaj znašla na območju mrza. V Švici so doživeli najhladnejšo noč te zime. V goratem kantonu Neuchâtel na zahodu države so namreč namerili kar 35 stopinj Celzija pod ničlo, v vzhodnem kantonu Graubünden pa so namerili samo pet stopinj več. Zima je za težave poskrbela tudi v Avstriji. Sneg in močan veter sta na Gradniškem poskrbela za težave na cestah in železnicah, prišlo pa je tudi do številnih prometnih nesreč. Pravi snežni metež je ob koncu leta ohromil tudi jug Poljske. Avtoceste na tem območju so slabo prevozne, težave pa napovedujejo tudi osrednjemu in vzhodnemu delu države. Sneženje je doseglo tudi Črno.

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI BUENOS AIRES

Silvestrovanje Slovencev v Buenos Aires.

Prehod iz starega leta v novo je po vseh deželah živahen. Še v deželah na severni polobli, kaj take pri nas na vročem jugu sredi tople noči.

Ko udari ura dvanajst zazvone zvonovi po vseh cerkvah. Sirene številnih vlakov, ki drve iz mesta ven ali se pa vanj vračajo, tulijo. Prav tako sirene po številnih tovarnah. Iz pristanišča prihaja zamolkel novoletni pozdrav številnih zasidranih ladij. Ljudje spuščajo v zrak rakete, mladina strelja in meče bombice, drugi zopet spuščajo v zrak prižgane balone, ki jih potem veter nosi daleč naprej kot vesel novoletni pozdrav neznane vesele družbe.

V ta splomi velemestni vrvež je pomezan tudi slovenski živelj v Buenos Airesu. Že več let skupne silvestrske prireditve za Slovence ni, kar je škoda. Vse narodnosti jih imajo. Dobro vedo, da so take družabne prireditve močna vez med njihovimi ljudmi, ki jih narodnostno ohranjajo in utrjujejo. Ker skupnega slovenskega silvestrovanja tudi letos ni bilo, je bilo več manjših silvestrskih prireditev. Poročilo namreva sledeče:

- silvestrovanje pri Gallusu
- v Kegljakem klubu
- v baru Ilirija
- pri Kulturnem društvu Edinost
- v San Fernando
- v Slovenski vasi

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. G. Adolf Godnjavec in gospa **Milena, roj. Urh**, sta 27. XII. 1955 dobila sina, ki je bil krščen na ime Adolf. - V družini **g. Andreja Drenika in ge. Antonije, roj. Pikec** se je 29. XII. 1955 rodil sin, ki je bil krščen na ime Andrej-Anton. - **G. Karol Lisjak** in ga. **Justina, roj. Štancar** sta dobila 23. novembra 1955 sina, kateremu je ime Marjan Andrej. - V Munro je pa krstil **g. Avgustin Albin Ano Marijo Sumnik**, hčerko **g. Janeza** in **ge. Lojzke, roj. Koprivc**, kateri sta bila za botra **g. Miha Klemen** in njegova žena **ga. Angelca** ter **Gertrudo Marijo Kainer**, hčerko **g. Jožeta** in **ge. Barbare Kainer**. Za botra sta pa bila **g. Rudolf Česini** in **ga. Vida Avgustin**. - V družini **g. Franceta Ušarja** in njegove žene **ge. Vere, roj. Klemenčič** se je rodil sinček. Srečnim družinam namreva čestitke.

LANUS

Slovenska poroka. V župni cerkvi sv. Jožefa sta se koncem novembra 1955 poročila **g. France Gorpe**, in **gdč. Ivanka Steklasa**, oba iz Žalne pri Grosupljem na Dolenjskem. Nevesta **gdč. Ivanka Steklasa** je prišla v Argentino, tle pred letom dni. V Lanusu se živahno udeležuje kot članica pevskega zbora. Zato ji je ta zbor ob poroki tudi pel in z lepo slovensko pesmijo tudi povzdignil ženitovanjsko slovesnost. Mlademu paru ob vstopu v novo življenje želimo mnogo sreče in božjega blagoslova.

Svobodna Slovenija, št. 1. - 5. januarja 1956

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča

V družini Jožeta Beltrama in gospe Sandre roj. Petkovšek se je 15. decembra rodila hčerkica **Emma. Srečnim staršem iskreno čestitamo!**

Novi diplomanti

Dne 15. septembra je na Univerzi Belgrano, dokončal študije **Tomaž Petkovšek**, in je prejel naslov „Técnico en Producción Agropecuaria“.

Na univerzi La Matanza je v sredo, 28. decembra uspelo branil svojo tezo **Miha Vester** in prejel naslov „Licenciado en Educación Física“.

SLOVENC I IN ŠPORT

PO DALJŠEM ČASU NA STOPNIČKE

Tina Maze (na fotografiji) je bila na veleslalomu za svetovni pokal alpskih smučark v avstrijskem Lienzu tretja (2:10,34). Zmagala je lanska skupna zmagovalka Švedinja Anja Paerson (2:09,94), ki je Mazejevo prehitela za štiri desetinke, druga pa je bila Avstrijka Nicole Hosp (2:10,15, +0,21).

PUŠČAVSKI LISJAK V SVOJEM ELEMENTU

Slovenski motociklist Miran Stanovnik je 31. decembra vnovič med karavano na eni najtežjih preizkušenj na svetu - reliju Dakar 2006. Stanovnik je v Lizboni začel 9.043 kilometrov dolgo pot do senegalske prestolnice, kjer se bo reli 15. januarja tudi končal. Enainštiridesetletni častnik slovenske vojske se bo vnovič skušal čim bolj odrezati med 251 drugimi tekmovalci, ki se bodo po afriških brezpotjih prevažali na motociklih.

SPOMENIK SLOVENSKI JAMAČANKI

Jamajka je v čast ene najboljših sprinterk v zgodovini svetovne atletike Marlene Ottey postavila spomenik v Kingstonu. Kar 2,4 metra visoka skulptura slovite temnopolte gazele, ki v zadnjih letih biva in tekmuje za Slovenijo, je delo jamajškega kiparja Basila Watsona, od 28. decembra pa krasi park neodvisnosti v prestolnici Jamajke. Petinštiridesetletna karibska atletinja je na olimpijskih igrah prvič nastopila daljnega leta 1980 v Moskvi, zadnjič pa predlanskem v Atenah, ko se je v teku na 200 m v dresu s slovenskim grbom na prsih uvrstila v polfinale.

REPATRIACIJA

Slovenski kolesarji, ki so tle lani tekmovali za tuje klube, se masovno vračajo v domovino. Po Andreju Hauptmanu, Juretu Golčerju in Tomažu Nosetu se je za ta korak odločil tudi evropski prvak iz leta 1998 Zoran Klemenčič, ki bo Tenax zamenjal za novomeško Adrio Mobil, nekdanjo Krko. Kolesar, specialist za sprinte, ki je v konkurenci profesionalcev zabeležil pet zmag, bo za Novomeščane vozil do letnjega junija, obstaja pa možnost, da bo sodelovanje daljše.

TUDI KONEC DOBER

Peter Mankoč in Blaž Medvedek sta se na plavalnem mitingu v Jeruzalemu z zmago poslovila od leta 2005. Mankoč je bil z 52,34 najhitrejši na 100 m delfin, Blaž Medvedek pa se je s 53,60 veselil zmage na 100 m hrbtno. Zanimivo je, da je bil Medvedek celo hitrejši kot pred nedavnim na evropskem prvenstvu v Trstu.

Dne 19. decembra je na UADE (Universidad Argentina de la Prensa) dokončala študije **Mariana Petkovšek** in prejela naslov „Licenciada en Relaciones Públicas e Institucionales“.

Podpolkovnik Vladimir Jurij Vornič je diplomiral kot licenciat v Strategiji in Organizaciji in meseca decembra zaključil študije „postgrado“ v Mednarodnem humanitarnem pravu na Katoliški Univerzi.

V petek 16. decembra je na ekonomski fakulteti državne univerze v Buenos Airesu (UBA) dokončala študije **Klavdija E. Poglajen** in prejela naslov „Contadora Pública Nacional“.

Vsem novim diplomantom namreva čestitke in želje poklicnega uspeha!

Priznanje

Prof. Lic. Vladimir Jurij Vornič je 22. decembra prejel diplomu in medaljo v priznanje njegovih 30 let kot titularni profesor na inženirski fakulteti privatne univerze UADE.

K odlikovanju iskreno čestitamo!

Umrla je

V domu svetega Vincencija, v Slovenski vasi je v soboto, 31. decembra umrla **Alojzija Čeč roj. Kunovar** (98). **Naj počiva v miru!**

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**
Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / **Urednik:** Tone Mizerit / **Sodelovali so tle:** Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Milena Ahčin, Vera Breznikar Podržaj, Stane Grebenc, Marko Vombergar, Ivan Žnidar, Irena Poglajen, Marjana Pirc, Jože Rant, Katica Cukjati, Andrej Žnidar.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 75, pri pošiljanju po pošti pa \$ 100; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države. *Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.*

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

Delovanje mladinskih organizacij v letu 2005

V tem letu smo v okviru zveznega odbora mladinskih organizacij imeli vrsto prireditiv. V pregled in za kroniko jih registriramo v sledečem poročilu:

MALI OGLASI

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog - Nevropsihiater. Konzultorij na Caballito in Tabladi. Ordinira ob torkih in četrtkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na 15-4409-4437.

GOSPODARSTVO

Finančne storitve. Tel.: 4482-2633 / 15-4526-9535. Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

CATERING

Cocina Č Fusión. Srečanja - Praznovanja - Sprejemi. Najbolj okusna postrežba! **Julio Llalire, Chef Ejecutivo.** Tel.: 4641-6986; mobilni: 15 5564-2831; e-mail: jullalire@yahoo.com.ar

TURIZEM

TURISMO BLEED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089

de Lucía Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo

Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadst. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital A. Čič, Odvetnik Paraná 830, 5. nadst. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK Č asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalley 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@sfanet.com.ar

CAROCOCINA.COM

CATERING

Kvalitetna kuhinja
Tel.: 4720-0038 / Cel.: 15 5743-2360
Najboljše za vaš Božič:
www.carococina.com/fiestas.htm

KRIŽANKA

Rešitev iz prejšnje številke

VODORAVNO. 1. ponos; 5. asket; 9. one; 10. rov; 12. Lea; 13. vsebina; 14. kor; 16. duo; 17. njo; 19. počitnice; 22. boni; 23. gine; 25. RM; 26. tovor; 29. JR; 30. kipar; 32. satan; 34. ino; 35. ode; 36. tja.

NAVPIČNO. 1. polk; 2. on; 3. nevron; 4. sredi; 5. avion; 6. klanci; 7. EE; 8. tako; 11. obutev; 15. opomin; 18. jenjaj; 20. čita; 21. igra; 22. brki; 24. Erna; 27. oro; 28. ose; 31. Po; 33. TT.

OPORTUNIDAD DE INGRESOS EXTRA

para eslovenos en la Argentina
Empresa internacional con pronto inicio de actividades en la República de Eslovenia selecciona socios comerciales con contactos profesionales, comerciales o personales en Eslovenia y la Argentina.
Solicite información adicional a: poslovpartner@yahoo.com.ar

OBVESTILA

Počitniška kolonija Zedinjene Slovenije se vrne v soboto, 14. januarja ob 8. uri zjutraj v prostore Slovenske hiše.

- 5.12.2004: Mladinska maša in občni zbor v Slovenski hiši. Izbran je bil novi mladinski odbor za leto 2005.
- 10.02.2005: Prva redna seja, v Slovenski hiši.
- 8.03.2005: Druga redna seja, v Slovenski hiši.
- 24.03.2005: Veliki četrtek. Molitvena ura pred najsvetejšim v cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši.
- 2.04.2005: Celodnevno srečanje odbornikov na „Nari domačiji“. Vodil je prof. Karel Groznik. Zaključili smo z mladinsko mašo. Predavali so nam Tone Mizerit, Miha Gaser in prof. Karel Groznik. Dan je bil uspešen in koristen.
- 9.04.2005: Prva mladinska maša v cerkvi Marije Pomagaj.
- 17.04.2005: Začetek Medkrajevnega Turnirja v Odbojki (MTO) v Narem Domu v San Justu.
- 7.05.2005: Druga mladinska maša v cerkvi Marije Pomagaj.
- 15.05.2005: Romanje v Lujan. Mladina je sodelovala pri procesiji.
- 25.05.2005: Športni turnir za mlajše od 20. leta na Pristavi.
- 28.05.2005: Tretja redna seja, v Slovenski hiši.
- 4.06.2005: Tretja mladinska maša v cerkvi Marije Pomagaj. Po maši je predaval g. Alfredo Saenz, znani pisatelj in predavatelj. Tema, o kateri je razpravljal, je kakšno mora biti krščansko življenje mladih v teh časih globalizacije in individualnosti.
- 18.06.2005: Sestanek predsednikov in blagajnikov mladinskih organizacij.
- 20.06.2005: Finalne tekme in zaključek Medkrajevnega turnirja v odbojki (MTO) v Narem Domu v San Justu. Zmagali so fantje in dekleta iz San Justa.
- 2.07.2005: Četrta mladinska maša v cerkvi Marije Pomagaj.
- 7.07.2005: Četrta redna seja, v Slovenski hiši.
- 9.07.2005: Športni turnir v Hladnikovem domu v Lanusu.
- 13.08.2005: 36. Pevsko Glasbeni Večer. Bilo je šestnajst nastopov, med njimi zbori, solisti, dueti, skupine in ansambli. Veliko občinstva.
- 3.09.2005: Peta redna seja, v Slovenski hiši.
- 6.11.2005: 53. Zvezni Mladinski Dan v Slovenski vasi v Lanusu pod geslom „Spreminjamo se, a duh ostane isti...“ Zjutraj mladinska maša. Popoldne kulturni program. Spisala sta ga Danijel Kocmur in Martin Sumnik. Režiserka je bila Aleksandra Omahna. Sodelovali so mladi iz vseh domov. Razdelitev letošnjih pokalov. SDO: San Justo. SFZ: San Justo. Skupni pokal: San Justo. Skozi vse leto je bilo samo 10,6% odsotnih ekip.
- 2.12.2005: Šesta redna seja, v Slovenski hiši.
- 4.12.2005: Mladinska maša in občni zbor v Slovenski hiši. Določitev novega odbora za leto 2006.

Športnika leta

Alpska smučarka Tina Maze in telovadec Mitja Petkovšek (na fotografiji) sta najboljša športnika Slovenije v letu 2005 po izboru Društva športnih novinarjev Slovenije. Najboljša ekipa v kolektivnih športih je kolar-karska reprezentanca Slovenije, veslača Iztok Čop in Luka Špink sta dobila nagrado za najboljšo ekipo v

individualnih panogah. Nagrado za fair play je prejel jadralac Gajper Vinčec, priznanje za posebne dosežke pa kolesar Jure Robič. Priznanja in nagrade so najboljšim športnikom sezone izročili 22. decembra na prireditvi v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

3. januarja 2006

1 EVRO 239,6 SIT
1 US dolar 202,4 SIT

POPRAVEK Slovenska in demokratska

V prejšnji številki našega lista se je med božična vožila vrnila groba in neljuba napaka. V pozdravnem oglasu odbora SDS za Argentino je po pomoti pisalo „Social demokratska stranka“, ko vsi vemo, da je pravilno ime stranke predsednika vlade Janeza Janše, ki načeljuje sedanji koaliciji, „Slovenska demokratska stranka“. Prosimo naročnike naj napako popravijo, prizadete pa, da nam oprostijo!

Pisma bralcev

Sporočani g. urednik!
Zadnje dni me je nekoliko vznemirila in celo „pogrela“ vest, v katero sprva sploh nisem mogel verjeti.

Za časa predsednika Frondizija so dobile zasebne univerze državno veljavnost, a s pogojem, da ne smejo prejemati državne podpore. Zaradi resnih začetnih težav te univerze niso mogle dati kaj dosti stipendij. Zato se je s časom uvedla navada, da so (sprva samo) v zadnjih letnikih manj premožnim, a dobrim sluhateljem nekatere teh univerz začele dajati tim. „častno posojilo“.

To se pravi, da akademiki v takih primerih niso plačevali polnine, pač so se obvezali, da bodo poravnali narejeni dolg dve leti po prejemu diplome, ali pa potem, ko bodo imeli trajno službo in redne prihodke. Res je, da je v tej zadevi nekaj zasebnih univerz to predaleč, ker so zaračunavale visoke obresti na te dolgove - čeprav bi bilo njihove zahteve mogoče razumeti zaradi hude inflacije.

Na osnovnih in srednjih šolah, od katerih večina dobiva delno državno podporo za profesorje in učitelje, je bilo vedno po zakonu dovoljeno imeti do 10% „stipendiaranih“ („becados“), čeprav je večina katoliških, predvsem župnijskih šol imela nad 20 in celo nad 30 odstotkov takih primerov. Po nekaj letih je prišlo v navado, da je prvi otrok kake družine plačeval polnino, drugi polovico, tretji pa že nič, ali kaj temu podobnega.

Končno sem se moral prepričati, da tudi nekatere (tako imenovane ali samoimenovane!) katoliške osnovne in srednje šole dajejo taka „častna posojila“! Toda najhujše dejstvo je to, da nekatere teh šol zahtevajo od prejemnikov takega „častnega posojila“ podpis, s katerim se zavežejo, da bodo povrnili to „posojilo“! Tak podpis

navadno zahtevajo tik preden dijak konča srednjo šolo. To se pravi, od mladoletnika. Ali drugače povedano: od nekoga, ki nima prave pravice sprejeti takega dolga, niti ne s pristankom staršev! Če je podpisal, v skladu z zakoni tak podpis nima nobene veljave. Edino starši bi mogli sprejeti tak dolg za svoje otroke. In samo starši bi bili zakonito obvezani, da ga izpolnijo.

Seveda lastniki takih zavodov - ki ni katoliška Cerkev kot taka! - in njih samo (raznovrstnega) dobička imajo upravljelji računajo s tem, da so v letih polanja svoje dijake zadostno „zdresirali“ za slepobogljivo izpolnitev tako obljubljenega iz „moralnih razlogov“, kar bi morebiti lahko povrnili s tem, da bi vstopili v določeno organizacijo z ne kaj dobrim imenom. V skladu s katoliško moralno tako „pranje možganov“, tako „vzgojno dresiranje“ in tak „moralni pritisk“ ne obvezujejo npravo (moralno) na nikakrno izpolnitev protizakonito in pod pritiskom podpisane obveznosti, četudi se jo imenuje „častno posojilo“.

Osebo sem prepričan, da take zahteve niso v skladu z resnično katoliškim duhom, in da so taka „častna posojila“ za vsak zavod, ki bi hotel biti katoliški, ne le protizakonita, ampak tudi moralno slaba, v ne-čast vsem tistim zavodom, ki si z velikimi težavami prizadevajo, da bi bili in res vzgajali v katoliškem ozračju: v svobodi in za svobodo, kot je predložil katoliški nauk II. vatikanski cerkveni zbor.

Naj bodo torej starši pozorni na to, kaj v nekaterih „katoliških“ zavodih brez njihove vednosti dajejo v podpis njihovim otrokom-mladoletnikom!

Vljudno pozdravljam,

Jože Rant

Haedo, 26. decembra 2005

Slovenski Cromagnon

Na sam sveti večer je množica v gneči pred lokalom Lipa v Spodnjih Pirničah nekaj pred 22. uro potepala dve mlajši dekleti, stari 15 in 17 let, tretje dekletke pa je zaradi poškodb umrlo nekaj dni kasneje. Lažje poškodbe so utrpeli

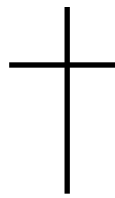
še tri osebe. Pred lokalom se je zbralo več sto ljudi, ki zaradi gneče niso mogli vstopiti, saj je bil že prepoln. Varnostniki jih zato niso spuščali v lokal. V gneči je varnostna železna ograja popustila.

Lokal po podatkih policije nima izdanega ustreznega obratovalnega dovoljenja v takem obsegu, kot dejansko deluje. Samo v letu 2005 je policija proti lokalom Lipa ukrepala več kot 100-krat, je navedeno na spletnih straneh RTV Slovenija.

Podali so 87 predlogov za uvedbo postopka o prekršku tržnemu inpek-toratu zaradi kršitve določil zakona o gostinstvu, izdali pet plačilnih nalogov zara-

di kršitve določil zakona o omejevanju porabe alkohola, 31 plačilnih nalogov zaradi kršitve določil zakona o javnih zbiranjih, osem plačilnih nalogov zaradi kršitve določil uredbe o hrupu v naravnem in življenjskem okolju in šest plačilnih nalogov oz. odločb o prekršku zaradi kršitve določil zakona o prekrških zoper javni red in mir, je še navedeno na portalu RTV Slovenija.

Policija naj trenutno ne bi imela pooblastil, da zapre lokal, to bi lahko naredila okoljska ali tržna inpek-cija. Vendar pa prva meri prekoračitve le podnevi, medtem ko se hrup v lokalom začne že po 23. uri, ko bi ta že moral biti zaprt, je še zapisano na portalu RTV Slovenija.

Sporočamo Vam, da nas je zadnji dan leta 2005 pri 98. letih starosti zapustila v Vincencijevem domu v Slovenski vasi v Lanusu, mama, babica in prababica

Lojzka Čeč roj. Kunovar

Zahvaljujemo se g. Pavlu Novaku za darovano sv. mašo in molitve ob krsti, Petru Rotu za vso pomoč, ki smo jo bili deležni ter vsem osebju Doma sv. Vincencija, v katerem je preživela zadnja leta. Priporočamo jo v molitev!

Žalujoci:

hčerka Lenka, zet Zdravko, sin Janez, snaha Katica, vnuki Jure, Metka, Lučka, Marko z ženo Lucijano, Matjaž z ženo Marijo, Milena, pravnuki Aldana, Jonas, Erika, Mora, Boris, Janik ter ostalo sorodstvo

Buenos Aires (Argentina), München (Nemčija), Podutik (Slovenija)